

«Esmu
cilvēks, kas
visu kontrolē»

Dr. Mauriņa Vēnu klīnikas vadītājs, Baltijas Flebologijas biedrības prezidents un medicīnas zinātņu doktors **ULDIS MAURIŅŠ** ir perfekcionists. Nevainojams ir viņa ārējais tēls, un tāda pati kārtība valda arī viņa darbavietā un mājās. Varbūt tieši tāpēc viņš ir tik pieprasīts flebologs – ārsts, kurš operējis vismaz trešdaļu vēnu slimnieku. Rīt viņam ir dzimšanas diena – piecdesmit gadu. Brīdis, kad nevis apstāties, bet kalt jaunus plānus.

AGNESE: Esam pazīstami jau gadus desmit, un kādā no mūsu iepriekšējām sarunām stāstīji, ka bērniībā piedzīvoji liktenīgu brīdi. Varbūt tieši šis notikums vēlāk tevi pabīdīja ārsta profesijas virzienā?

ULDIS: Gada un divu mēnešu vecumā gandrīz nomiru apendicīta dēļ. Tik mazam bērnam šāda diagnoze sastopama ļoti reti, tāpēc ārsti kļūdaini noteica, ka man ir plaušu karsonis. Mamma kopā ar mani slimnīcā vērsās piektdienas pēcpusdienā, kad slimnīcā bija tikai dežūrārsti, kas nolēma mani novērot līdz pirmdienai. Par laimi, tobrīd slimnīcā vēl bija aizkavējies ļoti pieredzējušais ķirurgs Ēriks Jēkabsons. Viņš uzreiz mani operēja, tādējādi izglābjot man dzīvību. Apendikss jau bija plīsis, un strutas bija izplatījušās pa visu vēdera dobumu. Tiesa, no šīs operācijas saglabājās divas blaknes – milzīga rēta pa visu vēderu, kā arī sekas pēc pārciestas dziļo vēnu trombozes. Izaugu ar šo brīnumaino izglābšanas stāstu, un tas mani radīja interesi par ķirurgiju. Sava nozīme bija arī tam, ka mana tēva māsa bija ārste – Acu ķirurģijas nodaļas vadītāja Velta Mauriņa. Arī es nolēmu mācīties par ārstu, par ķirurgu. Paralēli mēģināju izprast savu problēmu – vēnu trombozi –, līdz 1999. gadā nonācu Vācijā un sastapu savu skolotāju, manas doktora disertācijas vadītāju un nu jau arī draugu profesoru Eberhardu Rābi. Viņš gan padziļināja manas zināšanas par vēnu trombozi, gan arī ievirzīja flebologijā.

Ne jau vienīgais savulaik devies mācīties uz Vāciju, taču tieši tev izdevies sasniegt ļoti daudz. Vai kādreiz esi domājis – kāpēc?

Daudz ko nosaka izglītība, skola. Man paveicās, ka dzīvesvietas maiņas dēļ piektajā klasē sāku mācīties toreizējā 1. vidusskolā. Tur nonācu konkurences apstākļos, turklāt arī skolotāji bija izcili. Vēlāk... Reiz kongresā Manheimā pie manis pienāca divi kolēģi no Vācijas flebologu biedrības un sacīja: mēs tevi nepazīstam, bet esam ievērojuši, ka piedalies visos mūsu kongresos, turklāt

vienmēr ierodies pirmais un aizej pēdējais, – kas tu tāds esi? Jā, man bija ļoti liela vēlme ne tikai saprast un izziņāt medicīnisko pusi, bet arī apgūt valodu, komunikāciju, veidu, kā vairāk pieredzējušie kolēģi domā.

Taču, atgriežoties Latvijā, tādām jaunam censonim, kurš vēlējās visu mainīt, neklājās viegli. Tāpēc pirms desmit gadiem spēru šo ļoti būtisko soli un atvēru savu klīniku. Tobrīd man bija četrdesmit gadu, un tagad varu teikt – šis solis bija ļoti pareizs.

Savulaik bija uzskats, ka vēnas jāārstē rudenī, kad beidzas atsegtā kāju sezona. Tagad vēnas varot operēt jebkad.

Jo augstāk kāp, jo mazāk vietas paliek citiem cilvēkiem. Un tu kļūsti arvien vientuļāks.

Tieši tā – vēnas iespējams operēt jebkurā gadalaikā. Zinātniski pētījumi liecina – nav nozīmes, ir sulu laiks vai nav, ir augošs Mēness vai dilstošs. Vienīgais nosacījums – lai operācija tiktu veikta kvalitatīvi. Tagad gadā veicam vidēji trīs tūkstošus vēnu operāciju, aptuveni 250 mēnesi. Un divi ārsti no Vācijas, kuri šobrīd mācās mūsu klīnikā, ir atzinuši – mūsu kvalitāte, ārstējot vēnas un hemoroīdus, ir krietni augstāka nekā Vācijā.

Vācu kolēģi tevi ļoti novērtē. Kāpēc nepalikī Vācijā?

Man nekad nav bijusi tāda vēlme – palikt Vācijā. Tas būtu bijis pārāk vienkārši! Mana misija bija un ir strādāt un dzīvot Latvijā, iegūtās zināšanas integrēt šeit. Jā, šobrīd esam vairākus soļus priekšā Vācijai, un tas sniedz lielu gandarījumu. Vācu kolēģi aicina dalīties pieredzē, kā operējam vēnas mūsu klīnikā. Iedomājies, vācieši vēlas mācīties no mums, jo uzskata, ka šobrīd vēnu operēšanā ir būtiski atpalikuši! Tas gan

saistīts arī ar veselības aprūpes apmaksām – izrādās, arī pārāk labi tarifi kādai nozarei, var bremsēt attīstību. Tur tarifs par vēnu operāciju slimnīcā ir 2600 eiro, mums – 60...

Kas jauns vēnu ārstēšanā?

Pirms divdesmit viena gada, kad vēnu ārstēšanā parādījās endovaskulārās tehnoloģijas, tika izmantotas divas metodes – radiofrekvence un lāzertterapija. Joprojām nav izgudrots nekas labāks par lāzermetodi, kas pēdējos gados ir ļoti evolucionējuši. Mūsu klīnikā esam izstrādājuši zelta standartu – izmantojam un attīstām labāko, kas šobrīd pasaulē ir. Visjaunākās paaudzes lāzeri, lāzervadi, operācijas izpilde ir automatizēta, līdz ar to operāciju iespējams veikt vēl precīzāk. Lieki neoperējam savus pacientus, primāri operējam tikai būtiskāk slimos vēnu posmus, jo esam pierādījuši – likvidējot šos vēnu posmus, ar laiku pazūd arī vēnu atzarojumi. Vēnu operācija ir otra visbiežākā ķirurģijā, tātad ļoti liels tirgus. Tāpēc katrs mēģina radīt kādu unikālu tehnoloģiju, un ir arī ļoti daudz blēņu, kam pēc laika tomēr parādās āža kāja. Tāpēc mēs esam nolēmuši turēties pie sava zelta standarta.

Joprojām izskan viedoklis, ka vēnu operācija ir tikai tāda kaprīze.

Nu tad man jāvaicā – vai zobu higiēna arī ir tikai tāda pārspilēta kaprīze? Agrāk rietumos padomju cilvēkus varēja pazīt pēc tā, ka viņiem bija slikti zobi un paplašinātas kāju vēnas. Ar to, protams, var sadzīvot. Bet vai vajag? No vēnu slimībām nemirst, tas ir skaidrs. Bet kāpēc gan vajadzētu upurēt savu dzīves kvalitāti? Ja sadzīvo, tad jā-rēķinās, ka ap sešdesmit gadu vecumu uz kājām parādīsies nedzīstošas trofiskās čūlas. Kāpēc vispār veidojas zemādas vēnu ķekari? Tāpēc, ka gravitācijas ietekmē ar laiku asinis vēnās sāk plūst nepareizi – nevis virzienā uz sirdi, bet pēdas virzienā. Līdz ar to daļa asiņu nemitīgi recirkulē. Kādā brīdī kāja vairs nav spējīga kompensēt un izvadīt asinis caur dziļo vēnu sistēmu uz sirdi, sāk veidoties tūska. Ja ilgstoši ir paaugstināts venozo asiņu spiediens, veidojas audu iekaisumi un beigās trofiskā čūla, kas ir ļoti grūti ārstējama. Lai tā nenotiktu, rūpīgi jāseko līdzi savai veselībai, arī vēnu veselībai.

Slēpojot ar ģimeni Austrijas Alpos.

Kopā ar sievu.

Bērniņā.

Jūsu klīnikā veic divas trešdaļas no visām Latvijā izdarītajām vēnu operācijām. Vai nākas sastapties arī ar kolēģu skaidību un nenovērtību?

Mani tas pilnīgi neietekmē. Apzinos – ir skaidrīgi kolēģi, un ir kolēģi, kas fokusējas tikai uz manu veiksmi, bet neņem vērā, ka joprojām strādāju divpadsmit stundu dienā un vēl pirms dažiem gadiem strādāju arī septiņas dienas nedēļā. Neņem vērā arī, cik garu un grūtu ceļu esmu gājis, lai gūtu panākumus. Protams, ir arī tādi, kas novērtē. Bet biežāk jau tas notiek pēc nāves (*smejas*). Bet man galvenais, ka varu strādāt, darīt to, kas man ļoti patīk un izdodas. Lepojos, ka esmu ieviesis svarīgas izmaiņas medicīnā ne tikai Latvijā, bet arī pasaulē, – pierādīju priekšrocības darbā ar lāzeru ar viļņa garumu 1470 nm, tas izmainīja vēnu ārstēšanu visā pasaulē. Starp citu, oktobra vidū Latvijā kongresā, ko organizēja Eiropas Venozais forums, pulcējās 200 labākie vēnu ārsti no visas pasaules. Apzinos – ja nebūtu manis, viņi nekad šeit neierastos, un tā nav lielība, vienkārši fakta konstatēšana. Jā, tā ir – jo augstāk tu kāp, jo mazāk vietas paliek citiem cilvēkiem. Un tu kļūsti arvien vienuļīgāks. Daudz paziņu, bet ļoti šaurs draugu loks.

Tu ļoti agri apprecējies – vēl būdams students.

Ar savu kundzi Inetu, kas strādā mūsu klīnikā un nodarbojas ar dermatoloģiju, iepazinās jau desmitajā klasē Jauno medicīnu skolā. Mūsu attiecības izveidojās, kad vēl mācījāties vienpadsmitajā klasē, bet apprecējāties pēc tam, kad atgriezās no dienesta padomju armijā.

Nākamā gada jūlijā mums būs jau trīsdesmitā kāzu jubileja. Mums ir trīs bērni – divas meitas un dēls –, un es varu teikt tikai to labāko par to, ka laulību noslēdzām tik agri. Manu vecāku uzskats bija – ja reiz esi apprecējies, tad pats esi atbildīgs par savu un otra cilvēka dzīvi –, un tas bija ļoti motivējoši. Bet ne viegli. Pirmā meita mums piedzima

divdesmit viena gadu vecumā, kad abi vēl bijām studenti. Nācās apvienot studijas ar naudas pelnīšanu un bērna audzināšanu. Turklāt mācības medicīnā ir ilgas – vienpadsmit gadu. Izdarīt šādu izvēli var tikai jauns cilvēks, kurš neapzinās, kas viņu sagaida. Bet es biju ļoti motivēts, man bija liela vēlme kļūt par ķirurgu, un Stradiņa slimnīcas 23. ķirurģijas nodaļā, kuru vadīja mans skolotājs Māris Pavārs, gandrīz vai dzīvoju.

Atzišos – mēs tolaik dzīvojām ļoti nabadzīgi. Labi, ka mūsu vedēji bija no laukiem, – no viņiem rudenī parasti

turpinājusi attīstīties, un tādējādi mēs esam saliedējušies vēl vairāk nekā caur jaunībā pieredzētajām grūtībām.

Protams, vienmēr ir jauni izaicinājumi, kairinājumi. Bet tad ir jāizsver, ko tu gribi, – skriet pakaļ desmit, divdesmit gadu jaunākai sievietei vai tomēr novērtēt to cilvēku, ar kuru esi kopā. Ineta ir cilvēks, ar kuru gribu palikt kopā un kopīgi novecot.

Tev ir divas meitas un dēls. Saka, ka tēvs visdziļākās pēdas atstāj tieši meitu dzīvē.

Zinu tikai to, ka vēlos savas meitas redzēt kā pašpietiekamas sievietes, personības. Man ļoti būtiski, lai viņas saprastu – nekas dzīvē nekrīt no debesīm. Viss jāsasniedz pašām, ar savu darbu.

Diemžēl redzu tendenci – sabiedrībā ir diezgan daudz pieaugušu sieviešu ar zemu pašvērtējumu. Sievietes ar standarta lūpām, standarta sejas vaibstiem, kuras gatavas skulpturēt savu ārēni, bet ne savas smadzenes, iekšējo pasauli. Speciālistu palīdzību bieži

Man ir sajūta, ka gan darbā, gan privātajā dzīvē esmu kā kuģa kapteinis.

dabūjām divus kartupeļu maisus, ar tiem mums, jaunajai ģimenei, pietika visai ziemai. Visbiežāk gatavojām ceptus kartupeļus ar speķi un sīpoliem. Pārticība mūsu ģimenē atnāca diezgan vēlu, un arī tas nav slikti. Jo nabadzība, dzīves izaicinājumi tevi pārbauda – vai esi spējīgs iet uz savu mērķi.

Tu kartupeļus vēl ēd?

Ļoti reti – laikam jau dzīves norma ir apēsta.

Paradoksāli, bet tieši labie laiki attiecībā nereti rada plaisas. Kā laulību no tām pasargāt?

Man paveicies – man ir gudra sieva, kas mani vienmēr sapratusi. Domāju, ne katra sieviete – īpaši tajā laikā, kad mācījies un ļoti daudz strādāju, – būtu izrādījusi tik lielu sapratni. Strādāju arī pa naktīm, dažkārt mani nakts vidū izrāva no gultas, jo bija steidzami jādodas uz kādu Latvijas pilsētu operēt. Protams, trīsdesmit gadu kopdzīve – tas ir ļoti ilgs

meklē sievietes, kurām tikko beigušās attiecības un kuras lūdz sevi pilnībā pārveidot – veikt visas iespējamās skaistumkopšanas procedūras, plastiskās operācijas, kaut ko iespricēt... Sagatavot ķermeni citām attiecībām. Šīm sievietēm būtiskas ir nevis iekšējās vērtības, bet *preces* izskats, kas palīdzēs iegūt vīrieti attiecībām. Bet tas nozīmē, ka sieviete nav pašpietiekama, viņa ir atkarīga no kāda un gatava darīt visu iespējamo, lai tikai kādam šķīstu pievilcīga. Turpretī es uzskatu – ilgtermiņā daudz vērtīgāks ir cilvēks ar labu izglītību, kurš vēlas visu turpmāko dzīvi sevi iekšēji attīstīt, mācīties ko jaunu. Nenoliedzami, arī uzlabot savu izskatu, fizisko formu ir ļoti apsveicami. Bet, lai ilgtermiņā sieviete būtu konkurētspējīga un lai pēc desmit piecpadsmit gadiem netiktu nomainīta pret jaunāku, skaistāku *modeli*, bez sevis attīstīšanas un pilnveidošanas iztikt nav iespējams. Tāpēc

vēlos, lai manām meitām prioritāte ir laba izglītība, darbs, savu kompetenču attīstīšana visas dzīves garumā. Lai viņas nekļūtu atkarīgas no vīrieša, bet būtu patstāvīgas. Cilvēka panākumus var novērtēt tikai pēc trīsdesmit gadu vecuma, tāpēc vēl par agru spriest. Vecākajai meitai būs divdesmit deviņi gadi, viņa ir uzņēmēja Vācijā. Savukārt jaunākajai meitai ir divdesmit pieci gadi, un viņa ir juriste.

No japāņiem esmu mācījies, ka daudz būtiskāks ir nevis rezultāts, bet ceļš. Un ir svarīgi, lai šis ceļš nekad nebeidzas. Lai nekad nebeidzas motivācija to turpināt. Tiesa, no sievietēm esmu dzirdējis arī citādu viedokli: ja mēs esam tik gudras, tad vīriešiem vairs neesam vajadzīgas vai viņi no mums baidās.

Un tā ir? Vīrieši baidās?

Varbūt daļa arī baidās, bet man ir ļoti svarīgi, lai man būtu līdzvērtīga partnere, cilvēks, kas mani saprot. Un man arī ir svarīgi, lai mani darbinieki būtu personības. Esmu redzējis klīnikas, kur visus veiksmīgos un talantīgos cenšas Bremzēt, lai vadītājs varētu izcelt sevi. Nē, es būtu ļoti laimīgs, ja man būtu daudz darbinieku, kas ir gudrāki un talantīgāki par mani. Ar tādiem ir daudz interesantāk strādāt. Jā, arī daudz grūtāk, toties ilgtermiņā mēs noteikti varētu sasniegt vēl labākus rezultātus.

Runājām par meitām. Bet tev ir arī dēls. Kādu tu viņi gribētu redzēt izaugam?

Esmu priecīgs, ka mums ģimenē ir divas meitas un dēls un ka bērniem ir liela gadu starpība – dēlam ir tikai vienpadsmit. Ir ļoti labi, ja bērns piedzimst, vecākiem jauniem esot, un labi arī, ja vēlākos gados. Jo emocijas ir pavisam citādas. Mainījies esi tu pats un arī tava attieksme, vari veltīt bērnam vairāk laika. Visvairāk baidos dēlu pārlutināt. Bet iemācīt viņam gribu tās pašas vispārcilvēciskās kvalitātes, ko meitām: mācīties, strādāt, atbildēt par saviem vārdiem. Izpildīt to, ko esi uzņēmies, un censties sasniegt visu savā dzīvē pašam, nepaļaujoties uz to, ka tev kaut ko dos kāds no malas. Protams, ģimene vienmēr būs blakus, un, ja gadīsies kādas lielas problēmas, atbalstīs. Tomēr jāiemācās par sevi cīnīties pašam. Tikai tā izveidojas stipra personība. Audzinojot bērnu, pats svarīgākais – vecāku lēmumiem jābūt kopīgiem un konsekventiem. Ja ir kādi noteikumi, no tiem nevar atkāpties. Citādi bērns ātri vien iemācās manipulēt, un, ja to pieļauj, nākotnē tas slikti atmaksāsies.

Dēls jau kopš četrus gadus vecuma gribēja trenēties džudo, un sapratu, ka sākumā viņam jāpalīdz turēties pie šīs vēlmes. Bērns noteikti kādā brīdī teiks: esmu noguris, man gribas gulēt. Nē! Man ir jāiet uz darbu, bet viņam – uz treniņu, gribi vai

negribi. Tagad dēls trenējas tenisā un bez šiem treniņiem vairs nevar iztikt – trenēšanas sešas dienas nedēļā.

Lai sasniegtu briedumu, esot jāpiedzīvo sajūta, ka dzīve noliek uz ceļiem. Tā ir?

Es nekad tā īsti uz ceļiem neesmu nolikts. Ja pārfrāzējam no medicīnas, sarežģījumi – tā nav problēma, bet jautājums ir: ko tu dari, kad tev ir problēma. Vai tu iesaisties un risini, uztverot to kā pilnīgi normālu situāciju, vai pārvērt to traģēdijā, vai izliecies, ka problēmas nav? Vienkārši jāizturas godprātīgi pret to, ko tu dari. Arī pret saviem zaudējumiem un neveiksmēm. Ja neesi spējīgs analizēt savas neveiksmes, tu neesi spējīgs attīstīties. Man ir sajūta, ka gan darbā, gan privātajā dzīvē esmu kā kuģa kapteinis. Ja kapteinis nav pārliecināts par savu rīcību, noteikto kursu, arī viņa komanda nav pārliecināta. Kapteinim jāsiglabā miers neatkarīgi no situācijas, kurā esam nonākuši.

Esmu dzirdējis, ka tev svarīgi ir arī visu kontrolēt – gan darbā, gan ikdienas dzīvē un pat ceļojumā.

Esmu cilvēks, kas visu kontrolē, to es atzīstu. Un man svarīgi, lai arī ceļojums ir ļoti precīzi saplānots – man nepieciešama ļoti precīza struktūra, precīzi pa laikiem jāzina, kur, kā un ko mēs darīsim.

Man ik dienas ir ļoti daudz adrenalīna. Neesmu no tiem, kas to gribētu ķert vēl ārpus darba. Arī mājās esmu ļoti mierīgs. Bet vispār jau mājās ir manas kundzes kompetence, viņa atbildīga par to, lai mājās būtu labi. Manā pārraudzībā ir tikai tā dēvētie vīriešu jautājumi – stratēģiskie. Viss, kas saistīts ar celtniecību, pārbūvēm, remontdarbiem. Neesmu no tiem, kas mājās rūpētos par kārtību vai gatavotu ēst. Tas viss ir sievas ziņā.

Man radies iespaids, ka visa tava dzīve ir tā smuki nokomplektēta. Vai vispār tev vēl kādi kalni, kuros gribētos uzkāpt?

Nedomāju, ka mana dzīve ir nokomplektēta. Es nemitīgi turpinu attīstīties, un man vēl ir ļoti daudz izaicinājumu, mērķu. Piemēram, gribu lielāku klīniku. Šeit, Mežaparkā, mums viss ir pārpildīts, un grūti realizēt tās daudzās idejas, kas man ir.

Man patīk dzīves un gadu rituma salīdzinājums ar tualetes papīru. Kad tu sāc dzīvot – vilkt rulli –, tas ritinās ļoti lēni. Bet, jo vairāk izritināts, jo ātrāk tas griežas. Intensīvi strādājot savā profesijā, man ļoti ātri paiet laiks. Es gribētu to apstādīt un apstāties pats. Bet, kā teicis mans draugs Eberhards Rābe, profesionālā darbība ir kā vilciens. Tu nevari izkāpt no tā un kādu laiku nedarīt neko, tikai dzīvot savu dzīvi, jo atpakaļ šai vilcienā iekāpt vairs nevarēsi.

JAUNĶEMERI

KŪRORTA REHABILITĀCIJAS CENTRS

AKCIJA!

spēkā no 1.11.
līdz 30.11.2019.

Veselības veicināšanas
programma

(5 dienas / 4 naktis)

~~301 €~~
RESTARTĒ VESELĪBU 286 €

viena vieta divvietīgā
STANDARTA numurā

ĪPAŠAIS PIEDĀVĀJUMS

Programma

(10 dienas / 9 naktis)

REHABILITĀCIJAS SPĒKS

viena vieta divvietīgā
STANDARTA numurā

415 €

viena vieta divvietīgā
UZLABOTĀ numurā

505 €

spēkā līdz 31.12.2019.

425 €

viena vieta divvietīgā
STANDARTA numurā

505 €

viena vieta divvietīgā
UZLABOTĀ numurā

spēkā no 01.01. līdz 19.05.2020.

Piedāvājumus iekļauta:

Izmitināšana, 3x ēdināšana,
ārsta konsultācija un uzraudzība.

REHABILITĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS:

- Fizioterapija
- Ergoterapija
- Balneoterapija
minerālūdens vannas
un citas ūdens procedūras
- Peldoterapija
ārstniecisko dūņu procedūras
- Fizikālā terapija elektroprocedūras,
magnēterapija, aroterapija u.c.
- Reiterapija
ārstnieciskā jāšana ar zirgiem
- Mūzikas terapija
- Audiologopēdija
- Psihoterapija
- Uztura terapija

+371 67733522 vai 26386222

Kolkas iela 20, Jūrmala
rezervācija@jaunkemeri.lv
www.jaunkemeri.lv

Ārstniecības iestādes kods:
1300-64003

Nodrošinām vides pieejamību
personām ar funkcionāliem
traucējumiem!